

Monumentnummer*: 523021

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 21 mei 2002
Kadaster deel/nr 82878/91

Woonplaats* Nijmegen
Gemeente* Nijmegen
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Nijmegen
Locatieomschrijving Centrum

Kadastrale gemeente* Nijmegen
Sectie* B
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 3944

Omschrijving**

Inleiding

Half-vrijstaand HERENHUIS met aangebouwde BERGING en oorspronkelijk smeedijzeren HEKWERK rond de voortuin uit 1909, gelegen aan de zuidzijde van de Oranjesingel. De berging dateert uit 1935. Het huis is gebouwd door en naar ontwerp van het aannemersbedrijf Gebr. Haspels in een overgangsstijl met onder meer invloeden van het rationalisme en de Um 1800-stijl.

De begane grond is in gebruik als kantoor, de kelder, eerste verdieping en zolder zijn in gebruik als kamerbewoning.

Omschrijving

Het in kruisverband gemetselde, bakstenen gebouw is opgetrokken op rechthoekige grondslag en telt drie bouwlagen onder een plat dak. De zolder heeft aan de zijde van de voorgevel een dakschild met steile helling, bekleed met bitumen. Het pand is geheel onderkelderd.

Het pand heeft een asymmetrische VOORGEVEL. De gevel heeft versieringen in zandsteen, waaronder een speklag ter hoogte van het kalf van de vensters op de verdieping. De bovenlichten van vensters en deuren zijn bezet met meerkleurig glas-in-lood. De kalven zijn aan de uiteinden voorzien van pseudo consoles.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het linker deel van de gevel bevat op de begane grond een driezijdige erker met afgeschuinde zijden. Het voorvlak heeft een enkelruits onderraam met 3-ruits bovenlicht, de zijvlakken met 2-ruits bovenlicht. De erker heeft een driezijdig lessenaarsdak. De verdieping bevat een loggia. De opening in de gevel bestaat uit een halfrond afgesloten opening, rustend op vierkante zandstenen zuilen, met twee rechthoekige openingen aan beide zijden. Deze laatstgenoemde openingen hebben een onder- en bovenzijde van zandsteen. De steens boog heeft aanzet- en sluitstenen van zandsteen. De loggia is toegankelijk via een 2-ruits stolpdeur met een drieledig bovenlicht met 6-ruits ramen. Links en rechts bevindt zich een enkelruits venster met 4-ruits bovenlicht. De gevel gaat hier hoger op en eindigt in een tuitgevel met steekkap. Het tuitstuk, de bovenste driehoek en de randen van de tuitgevel zijn uitgevoerd in zandsteen. De schouders van de gevel rusten op vierkante zandstenen zuiltjes. De topgevel heeft een licht uitkragende driezijdige erker met afgeschuinde zijden, met in elke zijde een 6-ruits raam.

Het rechter deel van de gevel bevat rechts op de begane grond de entree, bestaande uit een houten paneeldeur met snijwerk, gevat in een zware omlijsting van zandsteen en hardsteen. Het kalf kraagt uit en rust op halfzuilen. Boven het kalf een drieliicht. De entree bevindt zich op een terras, bereikbaar via een trap van drie treden. Het terras sluit aan op de erker. Links van de entree bevat de gevel een venster met enkelruits onderraam en gedeeld bovenlicht. De verdieping heeft een breed venster met enkelruits onderraam en drieledig bovenlicht. Beide vensters worden ontlast door een latei met sierbeslag op de uiteinden. De gevel wordt afgesloten met een bakgoot op klossen. Het dakvlak heeft hier een grote dakkapel met schijnvakwerk en vier 4-ruits ramen.

De ACHTERGEVEL bevat rechts een rechthoekige serre met daarboven een balkon. De gevel bevat onregelmatig over de gevel verspreid een aantal meerruits vensters, waarvan die ter plaatse van de toiletten glas-in-lood in zowel onder- als bovenraam hebben.

De RECHTER ZIJGEVEL is blind en gecementeerd.

Het pand heeft een rijk interieur. De entree en de traphal hebben een witmarmeren vloer, de entree ook een witmarmeren lambris. De traphal heeft een gestucte lambris met gecanneleerde banen en een band van bloemen. De vertrekken en de overloop hebben stucplafonds met strakke geometrische middenornamenten en perklijsten. De trap heeft een gesneden trappaal en gedraaide balusters en wordt verlicht door een groot daklicht met glas-in-lood. De toiletten hebben oorspronkelijke tegels met decoraties in een strakke variant van de Art Nouveau. In de achterkamer op de begane grond bevinden zich schuifdeuren naar de serre met glas-in-lood, voorstellende een mannetjes- en een vrouwtjeshert in een heuvelachtig landschap met water.

Links tegen de achtergevel is een grote BERGING gebouwd met een hoge bakstenen plint en verder gepleisterde gevels met meerruits vensters. Het schilddak is belegd met rode tuiles du Nord en bevat op de nok een brede ontluichtingskoker.

De voortuin bevat een laag stenen muurtje met een beëindiging in rode verblendsteen, waarop zich een smeedijzeren hekwerk bevindt. Het hek bevat een toegang.

Waardering

Herenhuis met berging en hek rond voortuin uit 1909 (berging 1935) met invloeden van rationalisme en Um 1800-stijl.

- Van architectuurhistorische waarde als goed en gaaf bewaard voorbeeld van een herenhuis met ornamentiek beïnvloed door het rationalisme en de Um 1800-stijl. Het pand valt op door hoogwaardige esthetische kwaliteiten, zoals het geavanceerde materiaalgebruik en de rijke ornamentiek. Karakteristiek zijn onder meer de ornamentiek in de voorgevel en de onderdelen in het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

interieur. Er is sprake van een ensemblewerking als onderdeel van de bebouwing langs de Oranjesingel, waarbinnen het pand behoort tot de omstreeks 1900 gangbare herenhuizen, welke samen met de oudere en latere typen en stijlen goed de ontwikkeling van de bouw van herenhuizen weergeven.

- Van stedenbouwkundige waarde door de situering aan de Oranjesingel. De weg bezit nog een in vrij gave staat bewaard gebleven bestand aan historische huizen, die een aantrekkelijk en waardevol straatbeeld vormen.

- Van cultuurhistorische waarde als herkenbaar element uit een maatschappelijke ontwikkeling. Het pand is gebouwd als huisvesting voor de nieuwe en kapitaalkrachtige stedelijke elite, die zich bij voorkeur vestigde in kapitale herenhuizen in de nieuw aangelegde straten rond de oude stad; een stadsuitleg die met het verwijderen van de vestingwerken aan het eind van de 19de eeuw mogelijk was geworden.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis